

Lätt blir roligt – faktaruta om skidkonstruktion i anslutning till artikel om skidtest

av EVA SAHLSTRÖM

publicerad i Friluftsliv nr 3 2005

Varför var det så stor skillnad på skidorna som Per Göthlin testade jämfört med hans bortåt 20 år gamla längdskidor? Ja, skidtillverkningen har förstås utvecklats en del på 20 år.

– Den viktigaste skillnaden är vikten som har ändrats radikalt, säger Juhani Eskelinen, vd på finska skidtillverkaren Peltonen.

Den typ av skidor som elitåkare och aktiva motionärer använde för 20 år sen vägde runt 1,3–1,4 kg. Idag väger samma typ av skidor 1 kg.

– Det gör en enorm skillnad.

Till skillnad från gamla tiders träskidor är de flesta skidor idag laminerade, det vill säga de har en kärna i mitten och skikt utanpå av andra material. De första laminatskidorna i glasfiber kom redan för 30 år sedan så sannolikt är Pers gamla skidor också laminatskidor.

– Konstruktionen är densamma, men materialet i laminaten är bättre.

Det kan också vara så att kärnan i Pers gamla skidor består av trä. Idag gör man istället kärnan av skumfoam eller så kallad honeycomb, bikupestruktur, vilket innebär att man kan få en stark kärna som väger lite.

– Glidbelaget har däremot inte ändrats så mycket, det är lite bättre plastmaterial men en normal åkare märker ingen skillnad, säger Juhani Eskelinen.

När det gäller längdskidor för klassisk åkning är alltså vikten den viktigaste skillnaden mot för 20 år sen. Skejtingskidan har däremot utvecklats mycket, men det är inte så konstigt eftersom det var för ungefär 20 år sen som man började skejta.

Känner man sig förvirrad av pratet om honeycomb-kärnor och karbonlaminater kan man trösta sig med att det i alla fall inte skiljer så mycket mellan skidor från olika tillverkare. Det finns nämligen inte så många leverantörer av material, så alla köper ungefär samma material. Den stora skillnaden mellan olika tillverkares skidor är vilken filosofi man har när man sätter spannet på skidor för klassisk åkning.

– Vi gör inte på samma sätt som till exempel Fischer. Fischer sätter ett kortare spann medan vi gör en längre kurva.

Skejtingskidor har ju inget spann så där är skillnaden mellan olika tillverkare ännu mindre.

Om man vill fördjupa sig i lamineringar och kompositmaterial kan man till exempel titta på Lars Viebkes webbsidor om fiberkompositlaminering på <http://web.telia.com/~u84408370/>, där man bland annat kan läsa om sandwichkonstruktioner.

Skidtillverkaren Fischer har även en mängd illustrationer och förklaringar om skidornas konstruktion på sin webbplats <http://www.fischer-ski.com/en/>, dock är allt på engelska.